

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 77 0 П 053942 21 Рев
Бања Лука, 21.1.2022. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља S.t. д.о.о. П., кога заступа Д.П., адвокат из Б.Л., против туженог Р. Д. из П., кога заступа Н.М., адвокат из Б.Л., ради испуњења уговора, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Приједору број 77 0 П 053942 20 Гж 2 од 20.8.2021. године, на сједници одржаној 21.1.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Захтјев тужитеља за накнаду трошкова састава одговора на ревизију, се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Приједору број 77 0 П 053942 19 П 3 од 11.3.2020. године, обавезан је тужени да тужитељу на име испуњења обавезе за преузету и испоручену робу исплати износ од 54.492,06 КМ, са законском затезном каматом обрачунатом од дана доспијећа сваке појединачне фактуре у периоду од 1.10.2011. године до 21.12.2017. године у износу од 54.492,06 КМ, уз обавезу накнаде трошкова поступка тужитељу у износу од 13.775,87 КМ и утврђено је да не постоји потраживање туженог у износу од 300.008,15 КМ и износу од 49.930,41 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Приједору број 77 0 П 053942 20 Гж 2 од 20.8.2021. године, поводом жалбе туженог, а по службеној дужности, првостепена пресуда је преиначена у ставу 1. изреке, тако што је обавезан тужени да тужитељу на име испуњења обавезе за преузету робу исплати износ од 51.459,42 КМ, са законском затезном каматом од 11.10.2013. године до исплате, а одбијен је преостали дио захтјева преко досуђеног износа, те је у осталом дијелу жалба одбијена и иста пресуда у преосталом дијелу потврђена и одбијен је захтјев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Тужени ревизијом побија другостепену пресуду у досуђујућем дијелу због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се побијана пресуда преиначи и одбије тужбени захтјев, уз накнаду трошкова поступка или укине и предмет врати истом суду на поновно суђење.

Тужитељ у одговору на ревизију оспорава наводе ревизије и предлаже да се иста одбије и да се обавезе тужени на накнаду трошкова састава одговора на ревизију у износу од 1.535,62 КМ.

Ревизија није основана.

Тужитељ захтјевом у тужби тражи исплату износа од 54.492,06 КМ на име испоручене робе, преузете од стране туженог и законске затезне камате у истом износу.

Расправљајући о тужбеном захтјеву тужитеља првостепени суд је на основу проведених доказа утврдио: да су тужитељ и тужени били у пословном односу у току 2011. године и 2012. године, у којем је тужитељ испоручивао туженом грађевински материјал, а тужени је плаћао тужитељу за испоручени материјал; да уз рачуне нису приложене отпремнице, из којих би се видјела врста и количина испоручене робе, датум испоруке, име и потпис лица које је робу отпремало и лица које је робу превезло, као и име и потпис лица које је робу преузело, те да су наведени подаци исказани на рачунима које је тужитељ испоставио туженом; да је на име испорученог грађевинског материјала тужени тужитељу у 2011. години извршио једну уплату, дана 25.3.2011. године у износу од 49.930,41 КМ и да је у истој години тужитељ туженом извршио поврат средстава у укупном износу од 56.500,00 КМ; да је према налазу финансијског вјештака Б.В. тужитељ у току 2011. године испоставио 31. рачун туженом на име испорученог грађевинског материјала укупне вриједности од 84.583,40 КМ, да је тужени платио тужитељу по основу испорученог материјала у тој години износ од 33.372,75 КМ и да преостали дуг туженог према тужитељу по том основу, на дан 31.12.2011. године износи 51.210,71 КМ; да је према књиговодственим картицама тужитеља у 2012. години, тужитељ туженом испоставио два рачуна по основу испоруке грађевинског материјала, укупне вриједности од 248,71 КМ; да је тужени лично потписао све фактуре испостављене на име испоручене робе које представљају основ потраживања тужитеља у овој парници; да је тужитељ 5.3.2013. године платио обавезе туженог према предузећу М.к. д.о.о П. (у испуњењу обавезе туженог према том предузећу из уговора о цесији број ...), у износу од 3.032,64 КМ, те да сагласно напријед наведеном и налазу наведеног вјештака укупно потраживање тужитеља према туженом на дан 31.12.2013. године износи 54.492,06 КМ; и да је тужитељ тужбу у овој правној ствари поднио 11.10.2013. године.

Полазећи од утврђења, да је тужени лично потписао све испостављене фактуре које су биле предмет обрачуна потраживања тужитеља према туженом сачињеног од стране наведеног вјештака (и да тужени исти није успјешно оборио), првостепени суд је закључио, да је тужитељ проведеним доказима доказао основаност својих потраживања у износу од 54.492,06 КМ. Код оваквог стања ствари и чињенице, да финансијски вјештак није могао довести у везу – парагон блокове, са малопродајним фактурама које је тужитељ испоставио туженом и да фискални рачуни нису (ни по чему) упоредиви са испостављеним фактурама, него да се односе на друге робе које је тужитељ испоручио туженом, првостепени суд је позивом на одредбу члана 124 став 1. и члана 262. став 1. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број 29/78, 39/85 и 57/89, те „Службени гласник Републике Српске“ број 17/93, 3/96 и 39/03 и 74/04, даље: ЗОО), усвојио тужбени захтјев тужитеља као у изреци пресуде. У погледу приговора туженог о застарјелости предметног потраживања исти суд је становишта да, како је прво потраживање фактурисано 12.1.2011. године, а предметна тужба је поднесена 11.10.2013. године, да није протекао петогодишњи рок застарјелости из члана 371. ЗОО. Одбијен је и

приговор, ради пребијања пребијања уз образложење: да се овдје не ради о грађанскоправном приговору компензације, него о процесноправном приговору ради пребијања и да с обзиром да тужени није навео, нити је у правцу доказивања основаности истакнутог приговора изводио доказе - на што се односе износи од 300.008,15 КМ и од 49.930,41 КМ, у односу на које је тужени истакао тај приговор, да тужени није доказао да постоји конекситет између потраживања тужитеља и туженог, а ни испуњење других услова за основаност тог приговора.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења, али не у свему и правне закључке првостепеног суда, па је првостепену пресуду преиначио у погледу главног и споредног потраживања тако да је обавезан тужени да тужитељу на име испуњења обавезе за преузету и испоручену робу исплати износ од 51.459,42 КМ, а законску затезну камату је, с обзиром да је предметно потраживање за наведени период обрачунато у збирном износу (у који је укључена и износ од 3.032,64 КМ који се односи на цесију, у односу на који је побијаном пресудом одбије тужбени захтјев), досудио од 11.10.2013. година до исплате. Према становишту тога суда, погрешно је првостепени суд судио када је навео да општи застарни рок износи пет година, умјесто десет година, али да то не утиче на правилност побијане пресуде.

Одлука другостепеног суда заснована је на закону.

Облигационо правни уговор представља сагласност воља уговорних страна о настанку, мијењању или престанку облигационих односа.

Основно правило у испуњењу уговора је дужност учесника да изврше своје обавезе из уговора и оне су одговорне за неиспуњење уговорне обавезе. Сагласно овом правилу, повјерилац у облигационо правном односу је овлаштен да од дужника захтијева испуњење обавезе а дужник је дужан испунити обавезу савјесно и у свему како она гласи (члан 17. и члан 262. став 1. ЗОО).

У конкретном случају тужитељ и тужени су, према налазу наведеног вјештака, били у пословном, облигационо правном односу од 2009. године, а у овој парници је спорно потраживање из основа њиховог пословања у 2011. години, по основу испоруке грађевинског материјала (по ком основу је тужитељ испоставио туженом 31. рачун) у укупној вриједности од 84.583,40 КМ и пословања у 2012. години (на име испостављена 2. рачуна), у вриједности 248,71 КМ. Из утврђења нижестепених судова, које према одредби члана 241. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП), не може бити предмет преиспитивања у овом ревизионом поступку произлази, да је све испостављене рачуне који су овдје основ потраживања тужитеља, потписао тужени. Из наведених разлога, супротно наводима ревизије „да за првих 15 фактура, нема утемељење у књиговодственој документацији тужитеља“, има се узети да су истинити и тачни подаци у погледу: количине испоручене робе и цијене робе, датума испоруке, имена лица која су робу отпремила и потпис лица које је робу преузело, који су (како је нашао вјештак), исказани на рачунима.

Према даљем утврђењу нижестепених судова, тужени је за испоручени грађевински материјал у 2011. години, дана 25.3.2011. године извршио једну уплату тужитељу у износу од 49.930,41 КМ, а у истој години тужитељ је туженом извршио поврат средстава у износу од 56.5000,00 КМ. Када се (посматрајући свеобухватно пословни однос тужитеља и туженог за наведени период) има у виду, да је од укупног

износа од 89.872,75 КМ, који је тужени у 2011. години уплатио тужитељу (који чини претплата туженог из 2010. године у износу од 39.942,34 КМ и напријед наведена уплата у износу од 49.930,41 КМ), одузме износ од 39.942,34 КМ, који је тужитељ (у коначници), као претплату из 2010. године вратио туженом, произлази да је тужени за испостављени грађевински материјал у 2011. години платио износ од 30.340,11 КМ. Како је тужитељ у истом периоду испоручио грађевински материјал у вриједности од 84.583,40 КМ, основано је потраживање тужитеља по основу испорученог материјала туженом у 2011. години у износу од 51.210,71 КМ и у 2012. години, у износу од 248,71 КМ, што укупно износи 51.459,42 КМ, како је правилно судио и другостепеним суд.

Према томе код чињенице да је према чињеничном утврђењу нижестепених судова (које се, као је већ речено, не може побијати у ревизионом поступку), тужитељ испоручио туженом грађевински материјал у наведеној вриједности, што је тужени потврдио потписивањем фактура о испорученом му грађевинском материјалу, сагласно одредби 262. 1. ЗОО, тужени је у обавези да тужитељу исплати цијену испорученог му грађевинског материјала, што је овдје предмет спора. Стога, немају основа у утврђеном чињеничном стању и у материјалном праву наводи ревизије којим се оспорава основ и висина потраживања, тужени је то могао доказивати и другим доказним средствима (вјештачењем по другом вјештаку..., што није учинио), јер према процесном правилу о терету доказивања, свака странка треба да докаже истинитост чињеничних навода на којима заснива своје захтјеве.

Тужени у ревизији истиче да је највећи број спорних фактура плаћен из аванса и да нижестепени судови нису примијенили члан 518. ЗОО, иако је плаћање вршено из предујма, што је истицао и у току поступка. Међутим, из напријед наведеног произлази да је вјештак приликом обрачуна неплаћеног дијела преузете робе, имао у виду претплате туженог (о чему је напријед било говора) и да је за те износе умањивао предметно потраживање, па како ревидент осим уопштених приговора не наводи у којим новчаним износима и за које периоде евентуално вјештак није уобзирео претплате (авансе) приликом обрачуна, ревизиони наводи у том правцу (којим се ревизија добрим дијелом исцрпљује), не могу исходити другачију одлуку у овоме спору. С тим у вези, не стоје ни ревизиони наводи да је побијана пресуда донесена уз погрешну примјену одредбе члана 295. и члана 518. ЗОО.

Супротно наводима ревизије, другостепени суд није погријешно када је, преиначавајући првостепену пресуду у погледу главног потраживања, преиначио и одлуку у погледу почетка тока (рачунања) законске затезне камате, у ком дијелу би правни интерес за побијање одлуке имао тужитељ, а не тужени.

Тужитељ је суду пружио довољно доказа за пресуђење, које тужени ничим битним и аргументованим није довео у озбиљну сумњу. Зато нема мјеста приговорима ревидента да је побијана пресуда захваћена повредама одредаба парничног поступка из чланова 7. и 123. ЗПП.

Нижестепени судови су правилно оцијенили проведене доказе, на начин прописан одредбом члана 8. ЗПП, а другостепени суд је правилно примијенио материјално право и за своју одлуку је дао ваљане разлоге, које као правилне прихвата и овај суд, па побијана пресуда, супротно ревизионим приговорима, испуњава стандард који предвиђа одредба члана 191. ЗПП.

Правилно су нижестепени судови судили и о приговору туженог, који су правилно правно квалификовали приговором ради пребијања у парници и за своје одлуке у том дијелу дали су исцрпне и ваљане разлоге, које у свему прихвата и овај суд. Истина, побијана пресуде се ревизијом и не напада у том дијелу, али како и овај суд на правилну примјену материјалног права пази по службеној дужности (члан 241. став 1. ЗПП), правилност и законитост побијане пресуде испитана је и у том дијелу.

Према изложеном, побијана пресуда нема недостатака на које се указује у ревизији, а ни оних на које овај суд пази по службеној дужности, због чега је ревизија туженог на основу одредбе члана 248. ЗПП, одбијена као неоснована.

Одбијен је захтјев тужитеља за накнаду трошкова састава одговора на ревизију у износу од 1.535,62 КМ, јер исти у смислу одредбе члана 387. став 1. ЗПП, не представља неопходну радњу у поступку која је утицала на одлуку по ревизији.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић